

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Iktatószám: BO/32/07243-7/2025.

Ügyintéző: Dobainé Muránszky Ágnes
dr. Barcsák Barbara

Tárgy: Magyar Hegy- és Sportmászó Szövetség (Budapest) részére sziklamászó tevékenység végzésének, valamint fokozottan védett területre történő belépés engedélyezése

HATÁROZAT

- I. A Magyar Hegy- és Sportmászó Szövetség (MHSSz) (1047 Budapest, Károlyi István u. 10.; KÜJ: 102685776) részére, az alábbi sziklaképződményeken a sziklamászási sporttevékenység gyakorlását, illetve a vasalt utakon történő mászást, valamint a helyszínek megközelítése céljából a fokozottan védett természeti területekre történő belépést természetvédelmi szempontból

engedélyezem.

Mászható sziklaképződmények:

Sziklaképződmény neve	Közigazgatási határ	EOV /GPS koordináta	Illetékes Nemzeti Park Igazgatóság
Dédesi Kis-vár	Mályinka	X:756385, Y:310655	Bükk NPI
Hátori Szurdok-szikla	Miskolc	X:768250, Y:308210	Bükk NPI
Fehér-kő	Miskolc	X:767670, Y:307020	Bükk NPI
Köpös-kő	Miskolc	X:761450, Y:309670	Bükk NPI
Örvény-kő	Varbó	X:760960, Y:310700	Bükk NPI
Szőlő-kő	Mályinka	X:756671, Y:312019	Bükk NPI
Sólyom-bérc	Háromhuta	X:824520, Y:342075	Aggteleki NPI
Sólyom-kő	Fony	X:818100, Y:346155	Aggteleki NPI
Esztramos-hegy mászóiskola és vasalt utak	Bódvarákó	É 48°31.045' K 20°44.984'	Aggteleki NPI
Megyer-hegyi Tengerszem, sziklamászó iskola és vasalt utak	Sárospatak	É 48°21.442' K 21°34.384'	Aggteleki NPI

III. Előírások:

Általános előírások:

1. A tervezett tevékenységet a természeti értékek legnagyobb kímélete mellett kell végezni.
2. A meglévő és az 1997-es Magyarország Szikláin c., valamint a 2007-es Magyarország Sziklamászó Kalauzában szereplő kiépített mászóutakon kívül további utak létesítése tilos.
3. A sziklafalak – a **Hátori Szurdok-szikla Kis Falának 25. számú, és Nagy Falának 42. számú útjai kivételével**, melyeken dry-tooling típusú sziklamászás folytatható – **kizárólag klasszikusan, gumitalpú mászócipőben, és kézzel mászhatóak.**
4. A sziklamászás során **a falakon, vagy azok 10 m-es körzetében lévő sziklagyepekre a kimászás, illetve az azokon történő közlekedés tilos.**
5. A vasalt utak, mászóutak használatát (mint technikai jellegű sporttevékenységet) úgy kell megvalósítani, hogy az ne veszélyeztesse, károsítsa a védett természeti területeket, azok növény- és állatvilágát, valamint az ott található védett természeti értékeket, továbbá az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területeket (a továbbiakban: Natura 2000 terület), az ott található közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű fajokat, illetve élőhely típusokat. A résztvevők védett területen kötelesek óvni az élő és élettelen természeti értékeket! A sziklafalakon újabb felfelületek növényzettől való megtisztítása még a mászásra engedélyezett falakon is tilos.
6. Engedélyes köteles gondoskodni arról, hogy a vasalt utakat, mászóutakat használók a védett természeti értékekben kárt ne tegyenek, a Natura 2000 terület fenntartási céljainak elérését ne veszélyeztessék.
7. A sziklamászás során a növényzetet, illetve a sziklaformációt maximálisan kímélő módszert kell alkalmazni. A megfelelő módszer kiválasztása érdekében előzetesen egyeztetni kell a Nemzeti Park Igazgatóságokkal [a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság (BNPI) részéről Bartha Attila tájegységvezető, tel.: 30/239-7344, az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság (továbbiakban ANPI) tel.: 48/506-000]. Az egyeztetésről jegyzőkönyvet kell készíteni.
8. A vasalt utakat, mászóutakat használók nem térhetnek le a kiépített útvonalokról.
9. **Illegális sziklamászó tevékenység, illetve a kihelyezett sziklamászással kapcsolatos információs táblák rongálásának észlelése esetén**, valamint amennyiben engedélyes az engedélyezett sziklaalakzatokon **veszélyeztetett természetvédelmi érték – elsősorban védett, fokozottan védett madárfaj – megjelenését, idegen szerkezet beépítését, mászóút-felújítást észlel, a mászótevékenységet haladéktalanul fel kell függesztenie, és lehetőség szerint azonnal, illetve az észlelést vagy a tudomásra jutást követő 3 napon belül, írásban is értesítenie kell a BNPI kapcsolattartóját, az ANPI-t és a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályt (a továbbiakban: Főosztály).**
10. A földtani képződményeket a szennyeződéstől, rongálástól meg kell óvni. Tilos a mászóutak feltűnő jelölése, kifestése, a meglévő biztosítási pontok rongálása, újak elhelyezése.
11. A védett természeti területen az éjszakai igénybevétel tilos.
12. Védett természeti területen és Natura 2000 területen tilos a hangosítás, a kijelölt tűzrakóhelyeken kívül a tűzgyújtás, valamint bármilyen élő-, vagy holt növényi és állati szervezet gyűjtése.
13. A sporttevékenységet úgy kell folytatni, hogy annak befejezését követően a területen hulladék ne maradjon.
14. A rendezvényeket és a **10 fő feletti csoportok jelenlétét** a Nemzeti Park Igazgatóságoknak legalább két héttel korábban be kell jelenteni.
15. **A fokozottan védett és védett területeken táborozni, sátorozni vagy bivakolni tilos!** Táborozni a kijelölt táborhelyeken lehet.
16. Tilos a sziklák közelében és a sziklagyepen tüzet gyújtani. Minden más helyszínen a tűzrakásra vonatkozó általános szabályokat kell betartani.
17. Jelen engedély kizárólag az MHSSz tagjait, valamint külföldi, UIAA tagsággal rendelkező személyeket jogosítja fenti helyszíneken a sziklamászásra.

18. A tagok a sziklamászás során kötelesek érvényes, fennálló tagsági viszonyukat igazoló igazolványukat maguknál tartani, s azt a Természetvédelmi Őrszolgálat felszólítására bemutatni.
19. Az engedélyezett sziklákon a növényzet kímélése érdekében ki kell alakítani a közvetlen visszamászás kizárólagos lehetőségét. A visszamászásnál használt konzolok számát, megjelenését, elhelyezését egyeztetni kell a Nemzeti Park Igazgatóságokkal.
20. Az engedélyes amennyiben sziklamászó út felújítását tervezi, a felújítás megkezdése előtt legalább 1 hónappal köteles a Nemzeti Park Igazgatóságokkal előzetesen egyeztetni. Az egyeztetésről jegyzőkönyvet kell készíteni.
21. A biztosítópontok kiépítése során – a biztonsági szempontokon túl – a tájesztétikai szempontokat is figyelembe kell venni. A mászóutak kiépítése, biztosítása során természetkímélő és balesetmentességet garantáló, hosszú távon felújítást nem igénylő megoldásokat kell választani, mellyel kapcsolatban konzultálni szükséges a Nemzeti Park Igazgatóságokkal.
22. A sziklaképződmények környékén a szemét összeszedését, és eltávolítását az engedélyesnek meg kell oldania. Ezen tevékenységhez a BNPI felajánlotta segítségét.
23. **Az éves tevékenység tapasztalatairól tárgyévét követő év február 1-ig írásos beszámolót kell küldeni a BNPI, az ANPI és a Főosztály részére.**
24. A vonatkozó előírásokról a vasalt utakat, mászóutakat használókat tájékoztatni kell!
25. A technikai jellegű sporttevékenységet mindenki csak saját felelősségére gyakorolhatja.
26. Amennyiben a vasalt utak, mászóutak használata védett, fokozottan védett természetvédelmi értéket veszélyeztet, a tevékenység azonnali beszüntetése mellett, haladéktalanul értesíteni kell az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság Természetvédelmi Őrszolgálatát (tel.: 48/506-000).
27. **A technikai jellegű sporttevékenységet mindenki csak saját felelősségére gyakorolhatja.**
A Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal az esetlegesen bekövetkezett balesetekért felelősséget nem vállal.

Helyszín-specifikus előírások:

1. **Dédesi Kis-vár szikla** (fokozottan védett): a mászás mindenkor **tárgyév február 1. – július 15. között tilos**. A sziklaképződmény mászható részei: Kisfal, Reibung-tábla, Nagyfal, Középső- vagy Tűzfal, illetve a Nőnapj úttól jobbra, a völgy irányába eső falfelületen, **kizárólag** az 1997-es Magyarország Szikláin c., valamint a 2007-es Magyarország Sziklamászó Kalauzában szereplő, kiépített mászóutakon. A sziklát csak a meglévő, a kék/sárga turistautak kereszteződésétől odavezető, a sziklamászásra vonatkozó információs táblával jelzett egyetlen útvonalon lehet megközelíteni.
2. **Hámori szurdok-szikla** (védett): **egész évben mászható**, azonban az **Apokalipszis Fal mászása egész évben tilos**. Dry-tooling típusú sziklamászási sporttevékenység gyakorlása **kizárólag a Kis Fal 25. és a Nagy Fal 42. számú útjain** végezhető.
3. **Fehér-kő, Örvény-kő** (védett): **korlátozás nélkül mászható**; a sziklánál táborozni tilos. A sziklát csak a meglévő, a sziklamászásra vonatkozó információs táblával jelzett, a turistaútról odavezető egyetlen útvonalon lehet megközelíteni.
4. **Köpus-kő** (fokozottan védett): a mászásra kijelölt visszahajló **Nagy fal** mászása mindenkor **tárgyév február 1. és szeptember 1. között tilos**. A sziklát csak a meglévő, a sziklamászásra vonatkozó információs táblával jelzett, a turistaútról odavezető egyetlen útvonalon lehet megközelíteni. A falak az itt található, meglévő, de a csak mesterséges mászóeszközökkel mászható utak kivételével kizárólag klasszikusan, gumitalpú mászócipőben, és kézzel mászhatók.
5. **Szőlő-kő** (védett): **egész évben mászható**. A sziklamászó iskola megközelítése kizárólag egyetlen, jelzett útvonalon és a közvetlenül a fal tövében futó ösvényen lehetséges.

- IV. Jelen engedély **2026. január 1-től 2030. december 31-ig** érvényes. Az engedély bármely pontjának be nem tartása természetvédelmi bírság kiszabását eredményezi.

- V. Jelen engedély nem mentesít egyéb engedélyek, hozzájárulások (pl.: az illetékes erdészet(ek), vadásztársaság(ok), a terület tulajdonosa, vagyonkezelője) beszerzése alól, egyéb tevékenység végzésére (pl.: forgalom elől elzárt védett területen járművel történő közlekedésre, versenyek rendezésére, rendezvények megtartására, továbbá bármilyen jóléti, vagy egyéb létesítmény elhelyezésére) nem jogosít.
- VI. Felhívom a figyelmet, hogy veszélyeztetett természeti érték megjelenése esetén a Természetvédelmi Őrszolgálat a sziklamászó tevékenység időszakos korlátozását rendelheti el azokon a sziklafalakon is, amelyek mászását a Főosztály engedélyezte.
- V. A döntés a közléssel véglegessé válik, ellene fellebbezésnek helye nincs.
A döntést sérelmező ügyfél részére – a rá vonatkozó rendelkezés tekintetében, a közléstől számított 30 napon belül a Miskolci Törvényszékhez címzett, de a vitatott cselekményt megvalósító közigazgatási szervhez (kormányhivatal) benyújtott keresettel – közigazgatási peres út áll rendelkezésre.
A keresetlevél benyújtására nyitva álló határidőt az ítélezési szünet nem érinti, az igazgatási szünet időtartama azonban ezen határidőbe nem számít bele.
A keresetlevélben meg kell jelölni a döntéssel okozott jogsérelmet, az annak alapjául szolgáló tények és bizonyítékok előadásával, és a bíróság döntésére irányuló határozott kérelmet.

A jogi képviselő nélkül eljáró természetes személy választhatja a keresetlevél elektronikus úton történő benyújtását a <https://epapir.gov.hu/> oldalon; a „Jogorvoslat” témacsoport, „Közigazgatási szerv határozatának bírósági felülvizsgálata iránti keresetlevél benyújtása” megnevezésű ügylípus és a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal kiválasztásával, azonban ha ezzel a lehetőséggel nem kíván élni, vagy a feltételek nem adóttak, úgy papír alapon is benyújthatja keresetlevelét a közigazgatási döntést hozó szervnél, illetve ajánlott küldeményként postára adhatja a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály, 3530 Miskolc, Mindszent tér 4. szám, Pf. 379 alatti címére.

A jogi képviselő nélkül eljáró fél az Országos Bírósági Hivatal által rendszeresített keresetlevél nyomtatványt is használhatja, amely szerkeszthető formában letölthető az alábbi linkről: <https://birosag.hu/nyomtatvanyok/az-eljarast-megindito-nyomtatvanyok/kozigazgatasi-meginditasa-iranti-keresetlevel-1>

Az elektronikus ügyintézésre köteles fél – egyebek mellett az ügyfélként eljáró belföldi székhelyű gazdálkodó szervezet és az ügyfél jogi képviselője – szabályszerűen előterjesztett elektronikus formában (hivatali kapuján, vagy cégkapuján keresztül), e-Papír szolgáltatás igénybevételével (<https://epapir.gov.hu>) nyújthatja be a keresetlevelet a közigazgatási döntést hozó szervnél.

A keresetlevél benyújtásának a döntés hatályosulására, végrehajtására nincs halasztó hatálya, azonban akinek jogát, jogos érdekét a közigazgatási tevékenység vagy az azzal előidézett helyzet fenntartása sérti, a közvetlenül fenyegető hátrány elhárítása, a vitássá tett jogviszony ideiglenes rendezése, illetve jogvitára okot adó állapot változatlan fenntartása érdekében a keresetlevélben, illetve a bírósági eljárás során bármikor azonnali jogvédelmet kérhet.

Azonnali jogvédelem keretében kérhető a halasztó hatály elrendelése, a halasztó hatály feloldása, ideiglenes intézkedés, illetve előzetes bizonyítás elrendelése.

A halasztó hatály elrendelése esetén a közigazgatási cselekmény nem hajtható végre, annak alapján jogosultság nem gyakorolható és egyéb módon sem hatályosulhat.

Az azonnali jogvédelem iránti kérelemben részletesen meg kell jelölni azokat az indokokat, amelyek az azonnali jogvédelem szükségességét megalapozzák, és az ezek igazolására szolgáló okiratokat csatolni kell. A kérelmet megalapozó tényeket valószínűsíteni szükséges. Hiánypótlásnak nincs helye.

A bíróság az ügy érdemében tárgyaláson kívül határoz, azonban a felek bármelyikének kérelmére, vagy ha szükségesnek tartja, tárgyalást tart. Tárgyalás tartása a keresetlevélben kérhető.

A tárgyalás tartása iránti kérelem elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

A közigazgatási bírósági eljárás illetékköteles, azonban az eljárást kezdeményező felet tárgyi illetékfeljegyzési jog illeti meg, ezért az illeték előzetes megfizetése alól mentesül.

Az illetéket a bíróság kötelezése alapján kell megfizetni.

Tájékoztatom, hogy ha törvény eltérően nem rendelkezik, a közigazgatási bíróság a felszámított perköltség viseléséről az eljárást befejező határozatban hivatalból dönt. Törvény eltérő rendelkezése hiányában a pernyertes fél perköltségét a peresztes fél téríti meg. A bíróság által engedélyezhető költségmentesség ezen perköltség megelőlegezése alól mentesít, azonban az esetleges megfizetése alól nem.

INDOKOLÁS

A Magyar Hegy- és Sportmászó Szövetség (MHSSz) (1034 Budapest, Bécsi út 120. III/313.; KÜJ: 102685776) a hatóságra 2025. október hó 28. napján érkezett iratában, az MHSSz taggyesületei számára sziklaképződményeken sziklamászó sporttevékenység folytatásának, illetve vasalt utakon történő mászás, továbbá a területekre történő belépés engedélyezését kérte 2026. január 1-től minimum 5 évre vonatkozóan, tekintettel arra, hogy a korábbi engedélyek 2025. december 31-ig érvényesek.

Mászással érintett helyszínek: Esztramos-hegy új sziklamászó iskola, Esztramos-hegy új vasalt útvonalak, Örvény-kő (Varbó), Hámori Szurdok-szikla (Miskolc), Fehér-kő (Miskolc), Köpüs-kő (Miskolc), Dédesi Kis-vár (Mályinka), Szőlő-kő (Mályinka), Sólyom-kő (Fony), Sólyom-bérc (Háromhuta), Megyer-hegyi Tengerszem új sziklamászó iskola (Sárospatak), Megyer-hegyi Tengerszem új vasalt útvonalak (Sárospatak).

Az áttekinthetőség érdekében, egységes szerkezetbe foglalva a BO/32/00759-2/2021. és a BO/32/06730-5/2021. számú határozatokat, BO/32/07243/2025. számon folytatta le a természetvédelmi hatóság az engedélyek hatályának meghosszabbítására irányuló kérelem elbírását.

A kérelemben szereplő helyszínek az alábbi védett, illetve fokozottan védett, valamint Natura 2000 területeket érintik:

- 18/1976. OTvH határozattal kihirdetett és többször módosított, valamint a 126/2007. (XII. 27.) KvVM rendelettel fenntartott védettségű Bükki Nemzeti Park,
- a 7/1984. (XII. 25.) OKTH rendelkezéssel létesített és a 32/2007. (X. 18.) KvVM rendelettel fenntartott védettségű Aggteleki Nemzeti Park,
- az 1/1984. (XII. 13.) OKTH rendelkezéssel létesített, a 147/2007 (XII. 27.) KvVM rendelettel fenntartott Zempléni Tájvédelmi Körzet,
- a 24/1997. (VIII. 1.) KTM rendelettel létesített Megyer-hegyi Tengerszem Természetvédelmi Terület,
- a HUBN10003 kódszámú, „Bükk hegység és peremterületei” elnevezésű, a HUBN10007 kódszámú „Zempléni hegység, a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgyel” elnevezésű, a HUAN10001 kódszámú, „Aggteleki-karszt” elnevezésű különleges madárvédelmi, valamint a HUBN20084 kódszámú, „Központi-Zemplén” elnevezésű, a HUAN20001 kódszámú, „Aggteleki-karszt és peremterületei” elnevezésű kiemelt jelentőségű különleges természetmegőrzési Natura 2000 területeket.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. tv. (Tvt.) 38. § (1) bek. i) pontja alapján védett természeti területen a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges a közösségi és tömegsportesemények rendezéséhez, sportversenyhez, technikai jellegű sporttevékenység folytatásához.

Továbbá a Tvt. 40. § (1) bek. alapján fokozottan védett természeti területre történő belépéshez – a jelzett turistautak és tanösvények kivételével – a természetvédelmi hatóságnak az igazgatóság szakértői véleményének figyelembevételével kiadott engedélye szükséges. A külön jogszabályok alapján erre feljogosított személyek – feladatuk ellátásához szükséges mértékben – engedély nélkül beléphetnek.

Az eljárás során az ANPI ANPI/796-9/2025. számon, a BNPI 3890/2/2025. számon adatszolgáltatást nyújtott, melyet a döntés meghozatalánál figyelembe vettem.

Az érintett helyszíneken a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet (továbbiakban KöM rendelet) alapján védett, fokozottan védett fajok fordulnak elő:

Dédesi Kis-vár:

A Kis-vár sziklája igen fajgazdag növényzetnek ad otthont. A mászóutak erősen fajszegények, amelyek a tevékenység huzamos ideje történő gyakorlására vezethetők vissza. A függőleges sziklákon főleg mészkedvelő sziklahasadék növényzet fordul elő (*Asplenio ruta-murariae-Melicetum ciliatae*), amely nyílt sziklagyepekbe megy át (*Campanulo-Festucetum pallentis*). A sziklák tetején berkenyékkel vegyes sziklai cserjések (*Waldsteinio-Spireaetum*) jelennek meg, sztyeprétekkel (*Pulsatillo-Festucetum*) mozaikosan. A sziklák környezetében igen szép kifejlődésű sziklaerdőket (*Tilio-Fraxinetum*), törmelékeltő erdőket (*Parietario-Tilietum*) sziklai hársasokat és bokorerdőket (*Ceraso-Quercetum*) találunk.

Védett növényfajok: méregölő sisakvirág (*Aconitum anthora*), gímpáfrány (*Asplenium scolopendrium*), csillagőszirózsa (*Aster amellus*), Sadler-imola (*Centaurea scabiosa subsp. sadleriana*), piros madársisak (*Cephalanthera rubra*), fekete madárbirs (*Cotoneaster niger*), fehér zanót (*Cytisus albus*), pillás zanót (*C. ciliatus*), tarka nőszirm (*Iris variegata*), sárga kövirózsa (*Jovibarba globifera*), leánykökörcsin (*Pulsatilla grandis*), lisztes berkenye (*Sorbus aria*), dunai berkenye (*S. danubialis*), Thaisz-berkenye (*S. thaiszii*), Zólyomi-berkenye (*S. zolyomii*), csinos árvalányhaj (*Stipa pulcherrima*).

Védett, fokozottan védett állatfajok: holló (*Corvus corax*), fali gyík (*Podarcis muralis*), bajszos sármány (*Emberiza cia*), vándorsólyom (*Falco peregrinus*).

Köpös-kő:

A Köpös-kő a Garadna-völgy fölé magasodó fajgazdag szikla. A függőleges sziklákon főleg mészkedvelő sziklahasadék növényzet fordul elő (*Asplenio ruta-murariae-Melicetum ciliatae*), amely nyílt sziklagyepekbe megy át (*Campanulo-Festucetum pallentis*). A zárt sziklagyepek között a nyúlfarkfüves sziklagyepek kiemelkedő értékűek (*Diantho-Seslerietum*), amelyek a sziklák tetején lejtősztyeprétekbe mennek át (*Pulsatillo-Festucetum*). A sziklák tetején berkenyékkel vegyes sziklai cserjések (*Waldsteinio-Spireaetum*) jelennek meg, hárs-köris sziklaerdőkkel (*Tilio-Fraxinetum*) vegyesen. A szikla nyugati felében szép kifejlődésű sziklai bükkös (*Seslerio-Fagetum*) és nyúlfarkfüves tölgyes (*Seslerio-Quercetum*) húzódik. A szikla keleti felében a sziklafal alatt törmelékeltő erdőket (*Parietario-Tilietum*) találunk.

Védett növényfajok: méregölő sisakvirág (*Aconitum anthora*), kárpáti sisakvirág (*A. moldavicum*), harangcsillag (*Asyneuma canescens*), mérges sás (*Carex brevicollis*), Sadler-imola (*Centaurea scabiosa subsp. sadleriana*), fekete madárbirs (*Cotoneaster niger*), fehér zanót (*Cytisus albus*), kövér daravirág (*Draba lasiocarpa*), vörösbarna nőszőfű (*Epipactis atrorubens*), magyar repcsény (*Erysimum odoratum*), törpe nőszirm (*Iris pumila*), tarka nőszirm (*I. variegata*), sárga kövirózsa (*Jovibarba globifera*), erdei holdviola (*Lunaria rediviva*), leánykökörcsin (*Pulsatilla grandis*), nyugati csillagvirág (*Scilla drunensis*), magyar nyúlfarkfű (*Sesleria hungarica*), berki habszegfű (*Silene nemoralis*), lisztes berkenye (*Sorbus aria*), déli berkenye (*S. graeca*), szirti gyöngyvesző (*Spiraea media*).

Védett, fokozottan védett állatfajok: holló (*Corvus corax*), a '80-as évektől kerecsensólyom (*Falco peregrinus*) fészkelés; '90-es évek végén megszűnt.

Sólyom-bérc:

Védett növény fajok: szálkás pajzsika (*Dryopteris carthusiana*), sziklaiternye (*Aurinia saxatilis*).

Védett, fokozottan védett állatfajok: fecskefarkú lepke (*Papilio machaon*), fali gyík (*Podarcis muralis*), uráli bagoly (*Strix uralensis*), széncinege (*Parus major*), örvös légykapó (*Ficedula albicollis*), erdei pinty (*Fringilla coelebs*).

Sólyom-kő:

Védett növény fajok: sziklaiternye (*Aurinia saxatilis*), turbánliliom (*Lilium martagon*), leánykökörccsin (*Pulsatilla grandis*), sárga kövirózsa (*Jovibarba globifera*), szirti madárbirs (*Cotoneaster integerrimus*)

Védett állatfajok: széncinege (*Parus major*), csuszka (*Sitta europaea*), erdei pinty (*Fringilla coelebs*), nagy fakopáncs (*Dendrocopos major*), kakukk (*Cuculus canorus*), kék galamb (*Columba oenas*)

Megyer-hegyi Tengerszem:

A Megyer-hegyi Tengerszem Természetvédelmi Terület legfőbb értéke az országosan is kiemelkedő egyedi tájképi értéke, a felhagyott bánya helyén visszamaradt tó és a körülötte lévő egykori bánya sziklafalának együttese.

Védett növényfaj: tarka imola (*Centaurea triumfetti*).

Védett, fokozottan védett állatfajok: nagy gyöngyházlepke (*Argynnis paphia*), nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*), nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*), kecskebéka (*Rana esculenta*), barna varangy (*Bufo bufo*), zöld gyík (*Lacerta viridis*), lábatlangyík (*Anguis fragilis*), vízi sikló (*Natrix natrix*), kockás sikló (*Natrix tessellata*), mókus (*Sciurus vulgaris*), kis patkósdenevér (*Rhinolophus hipposideros*), barna hosszúfülű-denevér (*Plecotus auritus*), nagyfülű denevér (*Myotis bechsteinii*), csonkafülű denevér (*Myotis emarginatus*), nagy patkósdenevér (*Rhinolophus ferrumequinum*), nyugati piszedenevér (*Barbastella barbastellus*).

Esztramos-hegy:

Védett növényfajok: tarka imola (*Centaurea triumfetti*), apró nőszirm (*Iris pumila*), sárga-kövirózsa (*Jovibarba globifera*), tarka kosbor (*Orchis tridentata*), leánykökörccsin (*Pulsatilla grandis*), fürtös kötőrófű (*Saxifraga paniculata*), rózsás kövirózsa (*Sempervivum marmoreum*)

Védett, fokozottan védett állatfajok: nagy rókalepke (*Nymphalis polychloros*), gyászlepke (*Nymphalis antiopa*), kis fehérsávospalepke (*Neptis sappho*), tölgfászszerű (*Marumba quercus*), palakék törpebagoly (*Metachrostis dardouini*), nappali pávaszem (*Inachis io*), eurázsiai rétisáska (*Stenobothrus eurasius*), fürgő gyík (*Lacerta agilis*), zöld gyík (*Lacerta viridis*), fali gyík (*Podarcis muralis*), pannon gyík (*Ablepharus kitaibelii*), uhu (*Bubo bubo*), bajsos sármány (*Emberiza cia*), őszapó (*Aegithalos caudatus*), erdei pityer (*Anthus trivialis*), sarlósfecske (*Apus apus*), csonttollú (*Bombus garrulus*), egerészölyv (*Buteo buteo*), kenderike (*Carduelis cannabina*), kakukk (*Cuculus canorus*), molnárfecske (*Delichon urbicum*), citromsármány (*Emberiza citrinella*), búbospacsirta (*Galerida cristata*), nagy őrgébics (*Lanius excubitor*), erdei pacsirta (*Lullula arborea*), barázdabillegető (*Motacilla alba*), hantmadár (*Oenanthe oenanthe*), kormosfejű cinege (*Parus montanus*), házi rozsdafarkú (*Phoenicurus ochruros*), fenyvescinege (*Parus ater*), széncinege (*Parus major*), léprigó (*Turdus viscivorus*), nagy pele (*Glis glis*), hegyesorrú denevér (*Myotis blythii*), horgasszörű denevér (*Myotis nattereri*), kis patkósdenevér (*Rhinolophus hipposideros*), tavi denevér (*Myotis dasycneme*), hegyesorrú denevér (*Myotis oxygnathus*), kereknyergű patkósdenevér (*Rhinolophus euryale*), nagy patkósdenevér (*Rhinolophus ferrumequinum*)

A Tvt. 5. § (2) bekezdése kimondja, hogy: „A természeti értékek és területek csak olyan mértékben igénybe vehetők, hasznosíthatók, hogy a működésük szempontjából alapvető természeti rendszerek és azok folyamatainak működőképessége fennmaradjon, továbbá a biológiai sokféleség fenntartható legyen.”

A Tvt. 8. § (1) bekezdése alapján: „A vadon élő szervezetek, továbbá ezek állományai, életközösségei megőrzését élőhelyük védelmével együtt kell biztosítani.”

Továbbá a Tvt. 17. § (1) bekezdése értelmében a vadon élő szervezetek élőhelyeinek, azok biológiai sokféleségének megóvása érdekében minden tevékenységet a természeti értékek és területek

kíméletével kell végezni, és a (2) bekezdés alapján a természeti területek hasznosítása során figyelemmel kell lenni az élőhely típusára, jellemző vadon élő szervezetek fajgazdagságára, a biológiai sokféleség fenntartására.

A Tvt. 42. § (1) bekezdése szerint: *„Tilos a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása.”*

Továbbá a Tvt. 43. § (1) bekezdés szerint: *„Tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínzása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy bújóhelyeinek lerombolása, károsítása.”*

A sziklaképződményekkel és tervezett tevékenységgel kapcsolatban az alábbiakat állapítottam meg:

A sporttevékenység és annak előkészítése, a feltételek biztosítása nem károsíthatja a természetes élővilágot és a térség földtani értékeit sem a mászás gyakorlásának közvetlen helyszínén, sem a tevékenységgel összefüggésben igénybe vett helyszíneken.

A sziklaképződmények mászásra nem igénybe vett részein való tartózkodást, a visszamászás lehetőségének biztosítását a sziklagyepek növényzetének védelme érdekében írtam elő.

Védett természeti érték megjelenése esetén annak bejelentését és a sziklamászó tevékenység felfüggesztését azért írtam elő, mert e sziklákon számítani lehet elsősorban fokozottan védett madárfaj(ok) megjelenésére, amelyek érzékenysége miatt megtelepedésüket, fészekrakásukat az emberi jelenlét akadályozná.

Az egyes sziklafalakra vonatkozó időbeli korlátozást a területen potenciálisan előforduló védett, fokozottan védett, illetve Natura 2000 jelölőfajok fészkelésének és költésének védelme érdekében a Tvt. 17. § (1) bekezdésének figyelembe vételével írtam elő. Az időbeli korlátozás a korábban a területen fészkelő fajok visszatelepülési lehetőségének megteremtése céljából is fontos.

További előírásaimat a védett és Natura 2000 terület, a területen található védett és jelölő fajok, valamint a sziklafelszín, sziklai vegetáció védelme érdekében, a Tvt. 8. § (1), 19. § (1), (2) bek., 35. § (1) a) és b) pontja, a 37. § (2), 42. § (1), (2) bek., a 43. § (1) bek. alapján tettem.

Tekintettel arra, hogy a tervezett tevékenységek helyszínei a Natura 2000 hálózat részét képezik, az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet (továbbiakban: „R”) 10. § (1) bekezdése alapján a kérelmet megvizsgáltam, és megállapítottam, hogy az engedélyezett helyszíneken a sziklamászó tevékenység feltételeim betartása esetén a „R” 4. § (1) bekezdésében foglaltakkal nem ellentétes, a Natura 2000 terület jelölésének alapjául szolgáló, a „R” 1-4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére jelentős hatást nem gyakorol.

Felhívom az engedélyes figyelmét, hogy a Tvt. 38. § (1) bekezdés i) pontja alapján védett természeti területen a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges a közösségi és tömegsportesemények (pl. tábor) rendezéséhez.

Felhívom a figyelmet, hogy a fegyveres biztonsági őrsegről, a természetvédelmi és a mezeti őrszolgálatról szóló 1997. évi CLIX. törvény 12. §-ában foglaltak szerint: a természetvédelmi őrszolgálat tagja az igazgatóság működési területén jogosult és köteles – többek között – a természet, valamint a régészeti örökség védelmére vonatkozó előírások betartását ellenőrizni; a természet és a régészeti örökség védelmének érdekeit sértő, a természeti értéket és területet – beleértve a védett természeti értéket és területet veszélyeztető vagy károsító, valamint régészeti lelőhelyet károsító jogellenes cselekményt elkövető személyt cselekményének abbahagyására felszólítani, feltartóztatni, igazoltatni, ellene eljárást kezdeményezni.

Felhívom az Engedélyes figyelmét, hogy a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal, mint természetvédelmi hatóság természetvédelmi szempontból engedélyezte a rendelkező részben felsorolt helyszíneken a sziklamászási sporttevékenység gyakorlását, illetve a vasalt utakon történő mászást. A tervezett tevékenység folytatásával kapcsolatban a további engedélyek, hozzájárulások beszerzése (különös tekintettel a terület tulajdonosának, vagyonkezelőjének hozzájárulása) az Engedélyes kötelessége, felelőssége.

Határozatomat a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 38. § (1) bekezdésének i) pontja alapján, továbbá a 40. § (1) bekezdése alapján, a természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdésében, a 6. § (1) bekezdés c) pontjában és a 6. § (2) bekezdésében biztosított jogkörömben, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 80. § (1) bekezdése és 81. § (1) és (4) bekezdése szerint eljárva hoztam meg.

A döntés elleni közigazgatási per indításának lehetőségét az Ákr. 114. § (1) bekezdése biztosítja. A jogorvoslati eljárásról való tájékoztatás a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 28. § (1) bekezdése, 29. § (1) bekezdése, 37. §, 39. §, 50. § és 77. §, az igazgatási szünetről szóló 2023. évi XXVI. törvény 3. § (2) bekezdés 3. pontja, továbbá a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény 19. §, a digitális szolgáltatások, a digitális állampolgárság szolgáltatások és támogató szolgáltatások részletes műszaki követelményeiről szóló 322/2024. (XI. 6.) Korm. rendelet 43. § (1) bekezdésén, 46. § (1) bekezdése, illetve 49. §, valamint a polgári perben és a közigazgatási bírósági eljárásban alkalmazható nyomtatványokról szóló 17/2020. (XII. 23.) IM rendelet 6. § (1) bekezdése, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 59. § (1) bekezdése, 62. § (1) bekezdés h) pontja és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 82. § (1) bekezdése, 83. § (1) bekezdése, 95. § (1) bekezdésein alapul.

Kelt: Miskolcon, az elektronikus hitelesítésbe foglalt időbélyegző szerint

Dr. Alakszai Zoltán

főispán

nevében és megbízásából:

dr. Szamorodjuk Katalin

osztályvezető

Kapják:

1. Magyar Hegy- és Sportmászó Szövetség (**CK:** 18172894)
2. Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság (Hiv. sz.: ANPI/796-9/2025.) (**HK; KRID:** 326133778)
3. Bükk Nemzeti Park Igazgatóság (Hiv.sz.: 3890/2/2025.) (**HK; KRID:** 327492378)
4. Hámori Szikla- és Jégmászó Sportegyesület, Himer József (**ÜK**)
5. Krea-Túra Hegymászó és Természetjáró Egyesület (**CK:** 18261729)
6. Magyar Expedíciós Társaság Egyesület (**CK:** 18280568)
7. Mászásoktatás Hegymászó és Természetjáró Sportegyesület 2831 Tarján, Csalogány út 49. (**CK:** 19391348)
8. Balance Training & Outdoor Bt. (**CK:** 27108558)
9. Tatabányai Alpin Sportklub (**CK:**18513954)
10. KKL Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (**CK:** 10862649)
11. PATAQUA KFT. (**CK:** 14197211)
12. Iratokhoz